

Kotitalouskone- ja kodintekniikkahuoltoa sekä palveluautomaattialaa koskeva työehtosopimus

1.3.2010–29.2.2012

Työehtosopimus

PAM on neuvotellut alasi työehtosopimuksen yhdessä työnantajaliiton kanssa. Työehtosopimuksessa on sovittu työssä noudatettavista vähimmäisehdoista, kuten palkoista, työajoista, sairausaikaan liittyvistä asioista, vuosiloman antamisesta, lomapalkasta, lomakorvauksesta ja lomarahosta. Liiton neuvottelemat palkat ovat vähimmäispalkkoja, joita työpaikalla tulee vähintään noudattaa.

Sopimukset löytyvät PAMin jäsenverkosta pdf-tiedostoina. Verkkoon pääset kirjautumaan osoitteessa www.pam.fi/pamnet. Jäsenverkossa voit myös tilata oman alasi työehtosopimuksen painettuna kirjana.

Työehtosopimusten soveltamiseen liittyvää neuvontaa saat liiton työsuhdeneuvontanumerosta 020 774 2020.

Onko työkaverillasi työehtosopimus?

Työehtosopimus lähetetään vain liiton jäsenille. Jos työkaverisi ei vielä kuulu liittoon, kerro hänelle jäsenyyden eduista. Jäseneksi voi liittyä joko puhelimitse soittamalla numeroon 020 774 2000 (arkisin klo 9-16) tai täyttämällä liittymislomakkeen netissä osoitteessa pam.fi.

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Kotitalouskone- ja kodintekniikkahuoltoja sekä palveluautomaattialaa koskeva työehtosopimus

1.3.2010–29.2.2012

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
Eriyispalvelujen Työnantajaliitto

Sisällysluettelo

1 § Sopimuksen ulottuvuus	1
2 § Työn johto, jakaminen ja järjestäytymisoikeus.....	1
3 § Keskusjärjestöjen ja liittojen väliset sopimukset	1
4 § Työsuhteen alkaminen	2
5 § Työsuhteen päättymisen	2
6 § Työaika	4
7 § Palkat ja vaativuusluokat	5
8 § Yli- ja pyhätyö	8
9 § Kuukausipalkan jakajat	9
10 § Työntekijän sairastuminen	9
11 § Äitiys-, isyys- ja vanhempain- sekä hoitovapaa.....	12
12 § Lääkärintarkastukset	12
13 § Matkakustannukset ja päivärahat	14
14 § Vuosiloma	16
15 § Lomaltapaluuraha	16
16 § Jäsenmaksun periminen	17
17 § Ryhmähenkivakuutus.....	17
18 § Kokoontuminen työpaikoilla.....	17
19 § Luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu	18
20 § Tilapäinen poissaolo	20
21 § Erimielisyyksien ratkaiseminen	22
22 § Työrauhavelvoite ja seuraamukset sopimusrikkomuksista	22
23 § Sopimuksen voimassaoloaika	23
Allekirjoituspöytäkirja	24
Työajan lyhentämistä koskeva pöytäkirja	27

Erityispalvelujen Työnantajaliiton sekä Palvelualojen ammattiliiton
välinen **KOTITALOUSKONE- JA KODINTEKNIKKAHUOLTOA**
SEKÄ PALVELUAUTOMAATTIALAA koskeva

TYÖEHTOSOPIMUS

1.3.2010 - 29.2.2012

1 § Sopimuksen ulottuvuus

Tällä Erityispalvelujen Työnantajaliiton sekä Palvelualojen ammattiliiton välisellä työehtosopimuksella määrätään kotitalouskone- ja kodintekniikkahuollossa sekä palveluautomaattialalla työskentelevien työntekijöiden työ- ja palkkaehdot.

2 § Työn johto, jakaminen ja järjestäytymisoikeus

1. Työnantajalla on oikeus johtaa ja jakaa työtä sekä ottaa toimeen ja erottaa työntekijöitä.
2. Järjestäytymisoikeus on molemmin puolin loukkaamaton.
3. Jos työntekijä katsoo, että hänet on vastoin tämän pykälän määräyksiä erotettu työntekijöiden järjestöön kuulumisensa vuoksi, on hänen, ennen kuin muihin toimenpiteisiin ryhdytään, järjestönsä välityksellä pyydettävä tutkimusta asiassa.

3 § Keskusjärjestöjen ja liittojen väliset sopimukset

Erikseen on sovittu seuraavista sopimuksista:

- yleissopimus (EK-SAK)
- luottamusmiessopimus (EK-SAK)

- koulutussopimus (ETL-PAM)
- suositus päihdeongelmien ennaltaehkäisystä ja käsitte-lystä sekä hoitoonohjauksesta työpaikoilla (EK-SAK)
- työehtosopimuslain mukaisia hyvityssakkoja koskeva pöytäkirja (EK-SAK)
- yhteistoimintasopimus (EK-SAK)

Jos mainittuihin sopimukseen tehdään työehtosopimuksen voimassa ollessa muutoksia, noudatetaan niitä siitä päivästä lukien, jolloin allekirjoittaneet liitot ovat sopineet muutosten liittämistä työehtosopimukseen.

4 § Työsuhteen alkaminen

1. Työsuhteen alkaessa voidaan sopia enintään neljän kuukauden koeaikaa, jonka aikana työsuhde voidaan kummaltakin puolen purkaa ilman irtisanomis- aikaa. Tällöin lakkaa työsuhde sen työpäivän päättyessä, jonka aikana ilmoitus purkamisesta tehtiin.

Pöytäkirjamerkintä:

Liitot suosittelevat uusissa työsuhteissa työsopimuksen tekemistä kirjallisena.

2. Työnantaja tai tämän edustaja selvittää työhön tulevalle uudelle työntekijälle lyhyesti alan järjestö- ja neuvottelusuh- teet ja ilmoittaa, kuka toimii työpaikan työntekijäin luotta- musmiehenä ja missä luottamusmies on tavattavissa.

5 § Työsuhteen päättyminen

1. Ellei pidemmästä irtisanomisajasta ole sovittu, noudate- taan seuraavia irtisanomisaikoja, jolloin ensimmäiseksi irti- sanomispäiväksi lasketaan irtisanomista seuraava päivä,

Työnantajan irtisanoessa työsuhteen on irtisanomisaika

- 1 kuukautta, jos työsuhde kestänyt enintään 1 vuoden
- 2 kuukautta, jos työsuhde on kestänyt enintään 5 vuotta
- 3 kuukautta, jos työsuhde on kestänyt enintään 9 vuotta
- 4 kuukautta, jos työsuhde on kestänyt enintään 12 vuotta
- 5 kuukautta, jos työsuhde on kestänyt enintään 15 vuotta ja
- 6 kuukautta, jos työsuhde on kestänyt yli 15 vuotta.

Työntekijän irtisanoessa työsopimuksen on irtisanomisaika:

- 14 vuorokautta, jos työsuhde on kestänyt enintään 1 vuoden
- 1 kuukautta, jos työsuhde on kestänyt enintään 10 vuotta ja
- 2 kuukautta, jos työsuhde on kestänyt yli 10 vuotta.

2. Työsuhde voidaan puolin ja toisin purkaa laissa säädettyin edellytyksin. Tällöin työsuhde päättyy välittömästi. Työsopimuksen purkamisesta koeaikana on määrätty tämän sopimuksen 4 pykälässä.

3. Irtisanominen ja työsuhteen purkaminen suoritetaan kirjallisesti tai muuten todistettavasti. Irtisanomisen syy ja työsuhteen päättymisen ajankohta on vaadittaessa ilmoitettava kirjallisesti työntekijälle.

4. Määräajaksi tehty tai muuten määräaikaisena pidettävä työsopimus lakkaa sovitun työkauden päättyessä ilman irtisanomista, ellei toisin ole sovittu. Jos työkauden pituutta ei ole määrätty kalenteriajan mukaan, työnantajan on hyvissä ajoin ilmoitettava työntekijälle odotettavissa olevasta työsuhteen päättymisestä, milloin se riippuu sellaisesta seikasta, joka on työnantajan mutta ei työntekijän tiedossa.

5. Jos työntekijä jättää työnsä irtisanomisaikaa noudattamatta, lukuun ottamatta niitä tapauksia, joissa hän lain tai tämän sopimuksen mukaan on oikeutettu purkamaan työsopimuksen tai muuten lopettamaan työsuhteen ilman irtisanomisaikaa, hän on velvollinen suorittamaan työnantajalle noudattamatta jätetyn irtisanomisajan palkkaa vastaavan

määrän. Mainittu korvaus voidaan pidättää työntekijän saavasta siten, kuin työsopimuslaissa on säädetty.

6. Työnantaja, joka ei noudata edellä mainittua irtisanomis-aikaa, on velvollinen suorittamaan työntekijälle täyden palkan laiminlyödyttä irtisanomisajalta tai sen osalta. Tällöin päättyy työsuhde irtisanomisajan päätyttyä.

7. Työntekijä, joka on toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa, voidaan lomauttaa noudattaen tämän työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden osalta 14 päivää lomautusilmoitusaikaa. Samoilla edellytyksillä kuin toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa ovat työntekijät voidaan lomauttaa ne työntekijät, jotka ovat määräaikaisissa tai muuten määräaikaisina pidettävissä työsuhteissa.

6 § Työaika

1. Säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia päivässä ja enintään 40 tuntia viikossa.

2. Säännöllistä vuorokautista työaika voidaan, jos siitä etukäteen sovitaan, tilapäisesti pidentää, ei kuitenkaan enempää kuin tunnilla edellyttäen, että viikkotuntien lukumäärä enintään 3 viikon pituisena ajanjaksona tasoittuu edellä 1 kohdan mukaisesti määräytyvään säännölliseen viikkotyöaikaan. Tällöin siitä on sovittava viimeistään sitä päivää edeltävänä työpäivänä, jona pidennettyä työaika ensi kerran sovelletaan.

3. Vuorokauden säännöllinen työaika järjestetään, ellei perusteltua syytä muuhun menettelyyn ole, lepotaukoa lukuun ottamatta yhdenjaksoisesti. Lepotauko voidaan paikallisesti sopia puolen tunnin pituiseksi. Mikäli työntekijä saa esteettömästi poistua työpaikalta lepotauon aikana, ei lepotaukoa lueta työaikaan.

4. Työntekijälle annetaan työaikana sellaisena työnjohdon määräämänä aikana, jolloin se kunkin työntekijän osalta

työtä haittaamatta ja siinä keskeytystä aiheuttamatta käy päinsä, kaksi kymmenen minuutin virkistystaukoa.

5. Työviikko alkaa maanantaina.

6. Pääsiäislauantai, helatorstai sekä juhannus- ja jouluaatto samoin kuin uuden- vuoden-, loppiaisen, vapun- ja itsenäisyyspäiväviikon sekä joulun ja pääsiäisen jälkeinen lauantai ovat vapaapäiviä, ellei yrityksen toiminnasta muuta johdu.

7. Työajan lyhentämispöytäkirja on työehtosopimuksen liitteenä.

7 § Palkat ja vaativuusluokat

Yleistä

Kodintekniikka- ja palveluautomaattihuoltotyötä tekevän henkilön palkka sovitaan työnantajan ja työntekijän välisellä työsopimuksella.

Ellei työpaikalla olla yhtä mieltä kokonaispalkan määrittelystä on jommalla kummalla osapuolella oikeus pyytää liittotalta neuvotteluapua erimielisyyden ratkaisemiseksi.

Henkilökohtainen kokonaispalkka:

Työntekijän henkilökohtaista kokonaispalkkaa määriteltäessä tulee ottaa huomioon jäljempänä mainitut työtehtävien vaativuusryhmittely ja henkilökohtaiset palkanmääräytymisperusteet.

Palkkausmuoto on kuukausipalkka, ellei muuta sovita.

Tehtävien vaativuusryhmittely

A <u>Ohjatut perustehtävät</u>	B <u>Perustehtävät</u>	C <u>Vaativat ammatti- ja erikoistehtävät</u>
Tehtävät ovat ammattitöitä, jotka suoritetaan selvien määräysten mukaisesti. Tehtävä edellyttää ammatillisten tietojen ja työmenetelmien tuntemusta. Työn suorittamiseen liittyy ohjausta.	Tehtävät ovat alalle tyypillisiä ja monipuolisia ammattitehtäviä. Tehtävät edellyttävät ammatillisten tietojen ja työmenetelmien hallintaa, joka perustuu ammattikoulutukseen tai ammattikokemukseen. Työ on luonteeltaan itsenäistä.	Tehtävät ovat laaja-alaisia tai vaativia alan ammattitehtäviä tai kapea-alaisia korkeatasoisia tietotaito vaativia erikoistehtäviä. Tehtävät edellyttävät tietojen ja taitojen vankkaa hallintaa, joka perustuu ammattikoulutukseen tai hyvään ammattikokemukseen.

Henkilökohtaiset palkanmääräytymisperusteet

Työntekijän kokonaispalkan määräytymiseen vaikuttavat tehtävien vaativuuden lisäksi henkilön työsuoritus ja ammattitaito.

Henkilökohtaisilla perusteilla tapahtuvalla palkkojen porrastuksella on tarkoitus kannustaa ja palkita henkilöä hyvästä työsuorituksesta ja ammattitaidon kehittämisestä.

Arvioinnin oikeudenmukaisuus saavutetaan luotettavimmin järjestelmällisellä arvioinnilla, jossa kiinnitetään huomiota seuraaviin seikkoihin:

1. Työsuoritus

- määrä
- laatu
- tulos

2. Ammattitaito

- koulutus ja kokemus suhteessa työn vaatimiin tietoihin/taitoihin
- käytettävyys/monipuolisuus
- ammattitaidon kehittäminen ja ylläpitäminen (kurssit/tutkinnot)

3. Henkilökohtaiset ominaisuudet

- luotettavuus
- täsmällisyys
- aktiivisuus kouluttajana ja perehdyttäjänä

Pöytäkirjamerkintä:

Kokemuksen karttuessa tulee työnantajan ja työntekijän yhdessä vähintään kahden vuoden välein arvioida henkilökohtaisen palkan määräytymisperusteet uudelleen.

Pöytäkirjamerkintä:

Hyväksyttävästi suoritettun työhön liittyvän ammatti- ja erikoisammattitutkinnon jälkeen työntekijän esityksestä on arvioitava henkilökohtaisen palkan määräytymisperusteet uudelleen.

PALKKATASON KUVAAJAT

Palkkaa määriteltäessä käytetään apuna 1.4.2010 alkaen seuraavia käytännön ansioihin perustuvia palkkatason kuvaajia:

1.4.2010 alkaen euroa

A. - - - 1604,37 _____ 1990,37 - - -

B. - - - 1775,73 _____ 2238,67 - - -

C. - - - 1994,54 _____ 2490,27 - - -

1.10.2010 alkaen euroa

A. - - - 1619,37 _____ 2005,37 - - -

B. - - - 1790,73 _____ 2254,34 - - -

C. - - - 2009,54 _____ 2507,45 - - -

Sovellutusohje:

Henkilö sijoitetaan työtehtävien vaativuuden perusteella vaativuusluokkaan A, B tai C, jonka jälkeen arvioidaan hänen henkilökohtaiset palkanmääräytymisperusteensa. Tehtäväryhmän palkkatason kuvaajista nähdään, minkä markkamäärien välille suurin osa asianomaisen tehtävätason käytännön palkoista sijoittuu. Mikäli henkilön kanssa sovittava palkka sijoittuu tälle välille, voidaan todeta sen olevan normaalitasoa.

8 § Yli- ja pyhätyö

1. Vuorokautista ylityötä on työ, jota tehdään säännöllisen lain mukaisen enimmäistyöajan lisäksi vuorokaudessa. Vuorokautisesta ylityöstä maksetaan kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.
2. Viikoittaisella ylityöllä tarkoitetaan työtä, jota ylittämättä vuorokautista säännöllistä työaika, tehdään lain mukaisen enimmäistuntimäärän lisäksi viikossa tai keskimääräistä viikkotyöaika sovellettaessa jakson aikana. Siitä maksetaan kahdeksalta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.
3. Sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, vapunpäivänä ja itsenäisyyspäivänä tehdystä työstä suoritetaan 100 %:lla

korotettu palkka sekä ylityö- tapauksissa edellä 2 tai 3 kohdan mukainen ylityökorvaus.

4. Ylityö voidaan paikallisesti sopien korvata vastaavasti korotetulla vapaa-ajalla. Vapaa-aika on pidettävä ylityön tekemistä seuraavan kalenterivuoden aikana.

9 § Kuukausipalkan jakajat

1. Ylityön laskemista varten tuntipalkan jakajana käytetään lukua 160.

2. Päiväpalkan määrittämiseksi lomautuksen tai työsuhteen alkamis- ja päättymistilanteita tms. varten jakajana käytetään lukua 21,5.

3. Vuosiloman määrittämiseen käytettävä jakaja on 25.

10 § Työntekijän sairastuminen

1. Jos työntekijää kohtaa koeajan jälkeen sairastuminen tai tapaturma, joka estää häntä tekemästä työtä eikä hän ole aiheuttanut sairauttaan tai tapaturmaa tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella, hänellä on työsuhteen jatkuessa oikeus saada työnantajaltaan palkkansa kunkin työkyvyttömyystapauksen yhteydessä seuraavasti:

- jos työsuhde on jatkunut alle kuukauden, sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä 50 % palkasta
- jos työsuhde on jatkunut kuukauden mutta alle 3 vuotta, neljän viikon pituiselta ajanjaksolta
- jos työsuhde on yhdenjaksoisesti jatkunut vähintään 3 mutta alle 5 vuotta, viiden viikon pituiselta ajanjaksolta
- jos työsuhde on yhdenjaksoisesti jatkunut vähintään 5 vuotta, mutta alle 10 vuotta, kuuden viikon pituiselta ajanjaksolta
- jos työsuhde on yhdenjaksoisesti jatkunut yli 10 vuotta, kahdeksan viikon pituiselta ajanjaksolta. Sairausajan

palkka suoritetaan tällaisessa tapauksessa neljä viikkoa ylittävältä osalta enintään kerran kalenterivuoden aikana.

Pöytäkirjamerkintä:

Keskusjärjestöjen 6.3.1975 tekemän sopimuksen perusteella työntekijälle, joka terveydenhoitolain 43 §:n mukaan (ns. karanteenitapauksissa) on määrätty olemaan poissa työstään, maksetaan poissaolon ajalta palkkaa tai palkan ja sairauspäivärahan erotusta työehtosopimuksen sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaisesti.

2. Työnantaja voi toteuttaa sairausajan palkan maksamisen yrityskohtaisesti jompaakumpaa seuraavasta kahdesta vaihtoehdosta noudattaen:

a) Sairausvakuutuslain tarkoittamaan karenssiaikaan sisältyvältä ajanjaksolta maksetaan täysi palkka ja tämän jälkeiseltä ajanjaksolta päiväpalkan ja sairausvakuutuslain perusteella suoritettavan päivärahan erotus. Palkan erotusosan suorittaminen edellyttää, että työnantajalle on selvitetty työntekijälle maksettavan tai jo maksetun päivärahan määrä.

b) Työnantaja suorittaa palkan suoraan työntekijälle, jolloin työnantaja hakee sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen sairausvakuutustoimistolta saatuaan työntekijältä siihen tarvittavat selvitykset.

3. Jos sairausvakuutuslain tarkoittamaa päivärahaa ei työntekijästä itsestään johtuvasta syystä makseta tai jos se maksetaan vähäisempänä kuin mihin hänellä sairausvakuutuslain 16 ja 17 §:n nojalla olisi oikeus, on työnantajalla oikeus vähentää sairausajan palkasta se osa, joka työntekijän menettelyn johdosta on jäänyt kokonaan tai osittain sairausvakuutuslain mukaisena päivärahana suorittamatta.

4. Sairausajan palkasta vähennetään se, mitä työntekijä saa saman työkyvyttömyyden takia samalta ajanjaksolta

päivärahaa tai siihen verrattavaa korvausta sairausavustus-kassalta, joka saa kannatusmaksua työnantajalta, taikka tapaturmavakuutuslain tai työntekijäin eläkelain, työnantajan kokonaan tai osaksi kustantaman muun vakuutuksen liikennevakuutuslain taikka rikosvahinkojen korvaamisesta valti-on varoista annetun lain perusteella. Jos sairausajan palkka on maksettu ennen kuin jokin edellä mainituista korvauk-sista on suoritettu, työnantajalla on oikeus nostaa korvaus tai saada sen määrä takaisin työntekijältä ei enempää kuin maksamansa määrän.

5. Työntekijä, joka edellä mainittujen syiden takia on estynyt olemasta työssä, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan täs-tä työnantajalle sekä siitä milloin esteen arvioidaan päätty-vän.

6. Vaadittaessa työntekijän on esitettävä työkyvyttömyy-destään lääkärintodistus tai muu työnantajan hyväksymä selvitys. Mikäli työnantaja tällöin nimeää käytettävän lääkäriin, suorittaa työnantaja lääkärintodistuksen hankki-misesta aiheutuvat kustannukset. Enintään 3 kalenteri-päivää kestävänsä sairaustapauksen osalta selvitys voidaan kuitenkin esittää terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan antamalla todistuksella edellyttäen, että

- kysymyksessä on epidemialuontoinen sairaus ja
- työntekijä ei ole pyynnöstään huolimatta saanut vastaanottoaikkaa julkisen terveydenhuollon piiriin kuuluvalta lääkäriltä hoidon kiireellisyysluokituksen tai muun pakottavan syyn vuoksi.

Soveltamisohje:

Suosittelaa, että paikallisesti sovittaisiin tarvitta-vista täsmentävistä ohjeista sairauspoissaolojen johdosta.

11 § Äitiys-, isyys- ja vanhempain- sekä hoitovapaa

1. Työntekijän oikeus äitiys-, isyys- ja vanhempain- sekä hoitovapaaseen määräytyy työsopimuslain ja sairausvakuutuslain perusteella.

2. Jos työntekijän poissaolo on johtunut edellä mainitusta syystä tai synnytykseen liittyvästä sairaudesta, ei työntekijän työsuhteen katsota tämän poissaolon vuoksi katkenneen.

3. Työntekijän ollessa 1. kappaleen mukaisesti poissa työstä yli lakisääteisen äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan, ei tällaista poissaoloaikaa oteta huomioon työssäoloajan ve-roisena määriteltäessä työsuhteen kestoaikaan sidottuja etuuksia, ellei muuta ole laissa säädetty tai erikseen sovittu.

4. Työntekijälle maksetaan äitiysvapaan ajalta palkka 3 kuukauden ajanjaksolta. Siltä ajalta, kun työnantaja maksaa palkkaa, suoritetaan äitiysraha työnantajalle. Jos äitiysrahaa ei makseta työntekijän laiminlyönnin johdosta, vähennetään palkasta menetettyä äitiysrahaa vastaava määrä. Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että työsuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään vuoden ja että työntekijä palaa perhevapaan jälkeen takaisin työhön. Työntekijän adoptoidessa alle 7-vuotiaan lapsen, maksetaan hänelle palkkaa 3 kuukaudelta vastaavin edellytyksin.

5. Työntekijälle maksetaan isyysvapaan ajalta palkka kuuden arkipäivän ajanjaksolta samoin edellytyksin kuin äidille äitiysvapaan ajalta.

12 § Lääkärintarkastukset

Työnantaja ei vähennä työntekijän säännölliseltä työajalta tulevaa palkkaa seuraavissa tapauksissa:

1. Sairauden toteamiseksi välttämättömän lääkärintarkastuksen ja tarkastukseen liittyvän lääkärin määräämän laboratorio- tai röntgentutkimuksen ajalta, ellei työntekijä ole saanut vastaanottoa työajan ulkopuolelta.
2. Äkillisen hammassairauden aiheuttaman hoitotoimenpiteen ajalta, jos hammassairaus ennen hoitotoimenpiteitä aiheuttaa työntekijän työkyvyttömyyden, joka vaatii samana päivänä tai saman työvuoron aikana annettavaa hoitoa. Edellytyksenä on, että työkyvyttömyys ja hoidon kiireellisyys osoitetaan hammaslääkärin antamalla todistuksella.
3. Raskaana olevan työntekijän osallistuessa sairausvakuutuslain mukaisen äitiysrahan saamisen edellytyksenä olevan lääkärin tai terveystarkastuksen todistuksen hankkimiseksi välttämättömään tarkastukseen, ellei työntekijä ole saanut vastaanottoa työajan ulkopuolelta.
4. Työntekijän osallistuessa lakisääteistä työterveyshuoltoa koskevan valtioneuvoston päätöksen tarkoittamiin ja työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa hyväksytyihin työsuhteen aikana suoritettaviin terveystarkastuksiin näihin liittyvine matkoineen. Sama koskee nuorten työntekijöiden suojelusta annetussa laissa tarkoitettuja tutkimuksia sekä niitä terveydenhoitolain edellyttämiä tutkimuksia, jotka ovat työnantajan edellyttämiä tai johtuvat työntekijän siirtymisestä saman yrityksen sisällä työtehtävään, jossa kyseinen lääkärintarkastus vaaditaan. Työntekijälle, joka lähetetään tässä kohdassa mainittuihin tutkimuksiin tai määrätään tällaisessa tarkastuksessa jälkitarkastukseen, suorittaa työnantaja myös korvauksen välttämättömistä matkakustannuksista. Mikäli tutkimukset tai jälkitarkastus tehdään muulla paikalla, maksaa työnantaja myös päivärahan.

Edellä olevien määräysten soveltamisen edellytyksenä on, että tarkastukset ja tutkimukset on järjestetty työajan tarpeetonta menetystä välttäen. Määräykset siitä, ettei työntekijän palkkaa vähennetä, eivät tule sovellettaviksi siinä tapauksessa, että työntekijä saa kyseiseltä ajalta sairausajan palkkaa.

13 § Matkakustannukset ja päivärahat

Työntekijälle, joka joutuu työnantajan määräyksestä matkustamaan, suoritetaan matkakustannusten korvausta, majoittumiskorvausta ja päivärahaa seuraavasti:

a) Kaikki tarpeelliset matkustamiskustannukset korvaa työnantaja. Tarpeellisiksi kustannuksiksi luetaan rautatie-, laiva- ym. matkalippujen hinnat II luokassa, matkatavarakustannukset sekä, milloin matka tapahtuu yön aikana makuulippujen hinnat vastaavassa luokassa.

Korvauksena oman auton käytöstä maksetaan 1.3.2010 45 senttiä/km.

Jos työntekijä työnantajan määräyksestä tai suostumuksella kuljettaa autossaan muita henkilöitä, suoritetaan em. korvauksen lisäksi kunkin mukana seuraavan osalta 3 senttiä/km.

b) Päivärahalla tarkoitetaan korvausta ruokailu- ja muiden elinkustannusten lisäyksestä, joka palkansaajalle aiheutuu työmatkasta. Päivärahaan ei lueta matkustamisesta eikä majoittumisesta suoritettavaa korvausta. Päivärahan suorittaminen edellyttää, että erityinen työntekemiskaipa on yli 15 km:n etäisyydellä palkansaajan varsinaisesta työpaikasta tai asunnosta taikka, mikäli työmatka tehdään toisen kunnan alueelle, yli 5 km:n etäisyydellä kunnan rajasta.

Työmatkan kestoajasta ja kohteesta riippuen päivärahan määrät ovat 1.3.2010 seuraavat:

1. Kokopäiväraha suoritetaan, kun työmatka on kestänyt yli 10 tuntia. Kokopäiväraha on 36 euroa.

2. Osapäiväraha suoritetaan, kun työmatka on kestänyt yli 6 tuntia. Osapäiväraha on 16 euroa.

Kun matkaan käytetty aika ylittää viimeisen täyden matkavuorokauden

- vähintään 2 tunnilla, maksetaan osapäiväraha tai
- yli 6 tunnilla, maksetaan kokopäiväraha.

Jos henkilö jonakin matkavuorokautena saa ilmaisen tai matkalipun hintaan sisältyneen ruoan, päivärahan enimmäismäärä on puolet 1 ja 2 momentin mukaisista määristä. Ilmaishuollalla tarkoitetaan kokopäivärahan kysymyksessä ollessa kahta ja osapäivärahan kysymyksessä ollessa yhtä ilmaista ateriala.

Kun työntekijälle ei sopimuksen mukaan suoriteta päivärahaa ja kun työmatka kestää vähintään 6 tuntia eikä hänellä ole mahdollisuutta ruokailutauon aikana aterioida tavanomaisella ruokailupaikallaan, maksetaan hänelle ateriakorvauksena 9 euroa.

Pöytäkirjamerkintä:

Niiltä työpäiviltä, joilta työntekijä saa työnantajan kustantaman aterian, josta hän maksaa veron, tai lunastaa verotusarvolla verohallituksen hyväksymän maksimihintaisen lounassetelin, ei ateriakorvauksista makseta.

c) Jos työntekijä joutuu työnantajan määräämän matkan johdosta yöpymään eikä työnantaja järjestä ilmaista majoitusta, sovitaan majoittumiskustannusten maksamisesta työnantajan ja työntekijän välillä.

d) Työnantajan määräyksestä ulkomaille suuntautuvasta matkasta suoritetaan korvaus matkakustannuksista ja majoituksesta sekä päivärahaa siten kuin työnantajan ja työntekijän välillä on tämän pykälän periaatteita noudattaen erikseen sovittu.

e) Tämän pykälän määräyksistä voidaan yrityksen matkustusohjesäännössä poiketa, mikäli näin sovellettava muu

vaihtoehto johtaa työntekijöille kokonaisuutena katsoen tasoltaan yhtä edulliseen lopputulokseen.

14 § Vuosiloma

Vuosiloma määräytyy vuosilomasta annetun lain mukaan.

Työntekijällä, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään vuoden, on oikeus saada lomaa 2,5 arkipäivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta.

15 § Lomaltapaluuraha

1. Vuosilomaltaan työhön palaavalle työntekijälle suoritetaan lomaltapaluurahana 50 % hänen lakisääteisen vuosilomansa palkasta.

2. Lomaltapaluuraha suoritetaan vuosiloman päättymistä seuraavana palkanmaksupäivänä. Mikäli vuosiloma on jaettu, suoritetaan, ellei paikallisesti ole muuta sovittu, kunkin loman osan päättyessä sitä vastaava osa lomaltapaluurahasta noudattaen vastaavasti mitä edellä on määrätty.

3. Lomaltapaluurahan saamisen edellytyksenä on, että työntekijä aloittaa vuosilomansa ilmoitettuna tai sovittuna ajankohtana ja palaa työhön heti vuosiloman päätyttyä. Oikeus lomaltapaluurahaan syntyy myös, jos työntekijä välittömästi ennen vuosiloman alkamista tai vuosiloman päätyttyä työsuhteen kestäessä on ollut poissa työstä työnantajan suostumuksella tai on ollut estynyt saapumasta työhön vuosilomalain 7 §:n 2 momentissa mainitun syyn takia. Jos vuosiloma päättyy edellä mainittuun esteeseen, erääntyy lomaltapaluuraha kuten 2. kappaleessa on määrätty.

4. Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyvälle työntekijälle maksetaan lomaltapaluuraha edellä mainittuna pro-

senttina työntekijän vuosilomapalkasta ja vuosilomakorvauksesta.

5. Lomaltapaluuraha maksetaan asevelvollisuuttaan ja vapaaehtoista asepalvelusta suorittamaan lähtevälle työntekijälle hänen palattuaan sen jälkeen asianmukaisesti työhön. Tällöin maksettavan lomaltapaluurahan määrä lasketaan työntekijän palvelukseen astuessa sovellettavan työehtosopimuksen osoittamana prosenttina siitä lomapalkasta ja vuosilomakorvauksesta, joka työntekijälle maksettiin hänen palvelukseen astuessaan.

16 § Jäsenmaksun periminen

1. Mikäli työntekijä antaa siihen valtuudet, perii työnantaja Palvelualojen ammattiliiton jäsenmaksut työntekijän palkanmaksun yhteydessä ja antaa työntekijälle vuoden päättyessä verotusta varten todistuksen pidätetystä summasta.

2. Työnantaja suorittaa kertyneet jäsenmaksut Palvelualojen ammattiliiton ilmoittamalle pankkitilille annettujen ohjeiden mukaisesti.

17 § Ryhmähenkivakuutus

Työnantaja toteuttaa kustannuksellaan työntekijöitä koskevan ryhmähenkivakuutuksen siten kuin siitä on keskusjärjestöjen välillä sovittu.

18 § Kokoontuminen työpaikoilla

Tämän työehtosopimuksen osapuolena olevan Palvelualojen ammattiliiton rekisteröidyllä alayhdistyksellä ja sen työpaikalla olevalla osastolla, työhuonekunnalla tai vastaavalla on mahdollisuus työajan ulkopuolella (ennen työajan alkamista, ruokatunnilla tai välittömästi työajan päätyttyä, sekä erikseen sovittaessa myös viikkolepoon kuuluvana aikana) järjestää kokouksia työpaikan työsuhteita koskevista kysymyksistä seuraavin edellytyksin:

1. Kokouksen pidosta työpaikalla tai tässä pykälässä tarkoitussa muussa paikassa on työnantajan kanssa sovittava, mikäli mahdollista kolme päivää ennen aiottua kokousta.

2. Työnantaja osoittaa kokouspaikan, joka on joko työpaikalla tai työpaikan läheisyydessä työnantajan hallinnassa oleva, tarkoitukseen soveltuva paikka. Ellei tällaista ole, on kysymyksestä tarvittaessa neuvoteltava tarkoituksenmukaisen ratkaisun löytämiseksi.

Kokouspaikkaa valittaessa on huomiota kiinnitettävä mm. siihen, että työturvallisuudesta, työhygieniasta ja paloturvallisuudesta annettuja määräyksiä voidaan noudattaa ja että kokous ei häiritse liike- tai tuotantotoimintaa.

3. Pidettävän kokouksen menosta ja järjestyksestä sekä kokoustilojen siisteydestä vastaavat kokoustilojen varauksen tehnyt järjestö ja järjestäjä. Järjestön luottamushenkilöiden tulee olla kokouksessa saapuvilla.

4. Kokouksen järjestäjillä on oikeus kutsua kokoukseen työehtosopimuksen osapuolena olevan liiton ja sen alayhdistyksen sekä asianomaisen keskusjärjestön edustajia.

5. Työntekijäliiton ja sen tämän pykälän 1. kappaleessa mainitun alaosaston ilmoituksia ja tiedotuksia saadaan työpaikalla kiinnittää sitä varten asetetulle ilmoitustaululle.

19 § Luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu

1. Kunkin yrityksen tämän sopimuksen piirissä olevilla työntekijöillä on oikeus keskuudestaan valita luottamusmies ja varaluottamusmies, jonka tehtävänä on edustaa heitä tämän sopimuksen tulkintaa ja työehtoja yleensä koskevissa asioissa sekä valvoa heidän puolestaan tämän sopimuksen noudattamista. Luottamusmiehen vaalista on viipymättä annettava kirjallinen tieto työnantajalle. Varaluottamusmiehestä on ilmoitettava, milloin hän hoitaa luottamusmiehen teh-

täviä. Tänä aikana on varaluottamusmiehellä luottamusmiehen oikeudet ja velvollisuudet.

2. Luottamusmieheksi valittua ei saa tämän tehtävän vuoksi painostaa tai työstä erottaa.

3. Jos syntyy epäselvyyttä tai erimielisyyttä työntekijän palkasta tai muista työsuhteeseen liittyvistä asioista, on luottamusmiehelle annettava kaikki valituksen alaisen tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

4. Luottamusmiehellä on oikeus saada kirjallisesti ao. työntekijäin valtuuksin seuraavat yrityksen järjestäytyneitä työntekijöitä koskevat tiedot:

A. Työntekijän suku- ja etunimet.

B. Palvelukseentuloaika uusista työntekijöistä sekä irti sanotuista ja lomautetuista työntekijöistä.

C. Palkkaryhmä tai vastaava, johon työntekijä tai hänen suorittamansa työ kuuluu.

Edellä kohdissa A ja C tarkoitetut tiedot on luottamusmiehellä oikeus saada kerran vuodessa työehtosopimuksen tultua alalla solmituksi ja sen aiheuttamien muutosten tultua yrityksessä toteutetuiksi tänä ajankohtana yritykseen työsuhteessa olevista työntekijöistä. Uusien työntekijäin osalta on luottamusmiehellä oikeus saada kohdissa A - C mainitut tiedot ainakin neljännesvuosittain. Työntekijän valtuutukseksi edellä mainittujen tietojen antamista varten on katsottava asianmukaisesti täytetty jäsenmaksuperintasopimus.

Luottamusmiessopimuksen tarkoittamalla luottamusmiehellä on sama oikeus kuin lain mukaan on lakisääteisellä luottamusmiehellä perehtyä ylityöstä ja siitä maksetusta korotetusta palkasta laadittuun luetteloon.

5. Luottamusmiehen on pidettävä edellä olevan perusteella tehtäviensä hoitamista varten saamansa tiedot luottamuksellisina.

6. Työnantaja on velvollinen korvaamaan sen ansion, jonka työpaikan luottamusmies menettää työaikana neuvotteluisa työnantajien edustajien kanssa tai toimiessaan muuten työnantajan määräämissä tehtävissä.

7. Luottamusmiestehtävien hoitamisesta säännöllisen työajan ulkopuolella maksetaan erillistä korvausta seuraavasti:

korvaus 1.4.2010	työntekijöiden lukumäärä
-------------------------	---------------------------------

30,00 €/kk	4 – 19
------------	--------

60,00 €/kk	20 -
------------	------

8. Muilta osin noudatetaan EK:n ja SAK:n välistä luottamusmiessopimusta.

9. Työsuojeluvaltuutettuun noudatetaan EK:n ja SAK:n välistä yhteistoimintasopimusta. Työsuojeluvaltuutetulle maksetaan erillisenä korvauksena 30 €/kk, mikäli edustettavien määrä on 20 työntekijää tai enemmän.

20 § Tilapäinen poissaolo

1. Työntekijälle pyritään järjestämään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen palkattomaan poissaoloon, joka johtuu perheessä sattuneesta äkillisestä sairaustapauksesta. Tällaisen poissaolon takia ei työntekijän vuosilomaetuja vähennetä.

2. Alle 10-vuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti maksetaan lapsen huoltajalle palkkaa sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaisesti 1 - 3 päivää kestävä poissaolon ajalta, joka on välttämätön lapsen hoidon järjestämiseksi tai lapsen hoitamiseksi. Huoltajaan rinnastetaan muu lapsen kanssa samassa taloudessa asuva henkilö. Edellä oleva koskee myös vammaisen tai vaikeasti sairaan lapsen sairastumista.

Muulle kuin yksinhuoltajalle palkkaa maksetaan, jos molemmat huoltajat ovat ansiotyössä eikä toisella huoltajista ole ansiotyönsä ja työaikansa johdosta mahdollisuutta järjestää hoitoa tai itse hoitaa lasta. Työntekijä, jonka avio- tai avopuoliso on asevelvollisuuttaan suorittamassa tai kertausharjoituksissa, rinnastetaan yksinhuoltajaan.

Poissaolosta on annettava työehtosopimuksen sairausajan palkan maksamista koskevien määräysten mukainen selvitys. Samoin on esitettävä selvitys toisen huoltajan esteestä hoitaa lasta.

Edellä olevan poissaolon takia ei työntekijän vuosilomaetuja vähennetä.

3. Työntekijälle pyritään järjestämään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen poissaoloon, joka johtuu lähiomaisen kuolemasta ja hautajaisista. Tällaisen poissaolon takia ei työntekijän vuosilomaetuja eikä ansioita vähennetä. Lähiomaisella tarkoitetaan vanhempia, isovanhempia ja appivanhempia, lapsia, puolisoa, avopuolisoa sekä veljiä ja sisaria.

4. Työntekijä saa palkallisen vapaapäivän omia vihkiäisiään ja parisuhteen rekisteröimistä varten, mikäli päivä on hänen työpäivänsä.

5. Kunnallisvaltuuston tai -hallituksen taikka valtiollisia taikka kunnallisia vaaleja varten lain mukaan asetetun vaalilautakunnan tai -toimikunnan jäsenenä toimivalta työntekijältä ei vähennetä vuosilomaetuja sen vuoksi, että mainittujen elinten kokous pidetään hänen työaikanaan. Jos mainittujen elinten kokous pidetään hänen työaikanaan, maksetaan hänelle palkan ja siltä osin, kuin ansionmenetyksen korvaus mahdollisesti alittaa palkan määrän. Erotus maksetaan, kun työntekijä on esittänyt selvityksen kunnan suorittamasta ansionmenetyksen korvauksesta.

6. Työntekijä saa palkallisen vapaapäivän 50- ja 60-vuotispäivänään, jos merkkipäivä sattuu hänen työpäiväkseen.

7. Jos työntekijä osallistuu reservin kertausharjoituksiin, maksetaan hänelle palkan ja reserviläispalkan erotus osallistumispäiviltä.

21 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

1. Tämän sopimuksen tulkintaa, soveltamista tai rikkomista koskevista erimielisyyksistä on neuvoteltava ao. työnantajan ja työntekijöiden tai luottamusmiehen välillä ja ellei yksimielisyyttä täten saavuteta, sopijapuolten kesken. Ellei yksimielisyyttä näinkään saavuteta, riitakysymys voidaan saattaa työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

2. Niissä tapauksissa, jolloin paikalliset neuvottelut johtavat tulokseen, ja toinen osapuoli sitä haluaa, on asiasta laadittava muistio, jonka molemmat osapuolet allekirjoittavat ja jossa on lyhyesti mainittu neuvoteltu asia. Jos paikalliset neuvottelut eivät johda tulokseen ja toinen osapuoli haluaa alistaa asian liittojen ratkaistavaksi, on asiasta laadittava muistio, jonka molemmat osapuolet allekirjoittavat ja jossa on lyhyesti mainittu erimielisyyttä koskeva asia ja tosiseikat sekä molempien osapuolten kanta.

3. Sopijapuolten välillä käytävät neuvottelut on pyrittävä aloittamaan viikon kuluessa siitä, kun jompikumpi sopijapuoli on asiasta ilmoittanut.

22 § Työrauhavelvoite ja seuraamukset sopimusrikkomuksista

1. Kaikki työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tähän sopimukseen kokonaisuudessaan tai johonkin sen yksityiseen määräykseen, ovat kielletyt.

2. Seuraamukset työehtosopimuksen rikkomisesta määräytyvät sopimuksen allekirjoitushetkellä voimassa olevan työehtosopimuslain perusteella ottaen huomioon, mitä keskusjärjestöjen välillä on erikseen hyvityssakkojen korottamista koskevan lainmuutoksen varalta sovittu.

23 § Sopimuksen voimassaoloaika

1. Tämä sopimus on voimassa 1. päivästä maaliskuuta 2010 29 päivään helmikuuta 2012 ja jatkuu edelleen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kuukautta ennen sopimuksen lakkaamispäivää jommaltakummalta puolen kirjallisesti irtisanota.

2. Mikäli vuoden 2011 palkankorotuksista ei saavuteta yhteisymmärrystä 28.2.2011 mennessä, voidaan sopimus kuitenkin irtisanoa edellä olevasta poiketen päättymään 31.3.2011.

3. Tämän sopimuksen määräykset ovat voimassa siksi, kunnes uusi sopimus on tullut voimaan tai sopijapuolten väliset neuvottelut jommankumman neuvotteluosapuolen toimesta on todettu päättyneiksi.

Helsingissä 13. päivänä huhtikuuta 2010

ERITYISPALVELUJEN TYÖNANTAJALIITTO ry

PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO PAM ry

Allekirjoituspöytäkirja

Kodinkonetekniikka- ja palveluautomaattihuoltoa koskevan työehtosopimuksen uudistaminen

Allekirjoittaneet liitot ovat sopineet työehtosopimuksen uudistamisesta 1.3.2010 - 29.2.2012 väliseksi ajaksi alla mainituin ehdoin.

1 §

Henkilökohtaisia kuukausipalkkoja korotetaan 1.4.2010 lukien 0,6 %:lla ja 1.10.2010 15 euroa, kuitenkin vähintään 0,7 %:lla.

Palkkatason kuvaajia korotetaan 1.4.2010 ja 1.10.2010 yleiskorotusta vastaavasti.

Luottamusmieskorvaukset ovat 1.4.2010 lukien 30 euroa/kk, jos edustettavien määrä on 4 – 19 ja 60 euroa, jos edustettavien määrä on 20 tai enemmän.

Työsuojeluvaltuutetulle maksetaan korvausta 1.4.2010 lukien 30 €, jos edustettavien määrä on 20 tai enemmän.

Vuoden 2011 palkankorotuksista neuvotellaan 28.2.2011 mennessä. Mikäli yhteisymmärrystä siihen mennessä ei saavuteta, voidaan sopimus irtisanoa päättymään 31.3.2011.

2 §

Matkakustannusten korvaukset määräytyvät sopimuskauden aikana Verohallituksen niitä koskevien päätösten mukaisesti..

3 §

Työehtosopimuksen tarkistukset:

10 §:n 1. kohtaan lisätään uusi kohta – sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä 50 % palkasta, mikäli työsuhde on kestänyt alle kuukauden.

10 §:n 6. kohta viimeinen virke korvataan – Enintään 3 kalenteripäivää kestävänsä sairaustapauksen osalta selvitys voidaan

kuitenkin esittää terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan antamalla todistuksella edellyttäen, että

- kysymyksessä on epidemialuotoinen sairaus ja
- työntekijä ei ole pyynnöstään huolimatta saanut vastaanottoaikaa julkisen terveydenhuollon piiriin kuuluvalta lääkäriltä hoidon kiireellisyysluokituksen tai muun pakottavan syyn vuoksi

11 §:n 4. kohta, viimeinen virke muutetaan – Työntekijän adoptoidessa alle 7-vuotiaan lapsen, maksetaan hänelle palkkaa 3 kuukaudelta vastaavin edellytyksin.

11 §:n uusi 5. kohta – Työntekijälle maksetaan isyysvapaan ajalta palkka kuuden arkipäivän ajanjaksolta samoin edellytyksin kuin äidille äitiysvapaan ajalta.

20 §:n 2. kohtaan lisätään – Edellä oleva koskee myös vammaisen tai vaikeasti sairaan lapsen sairastumista.

20 §:ään lisätään uusi kohta – Työntekijä saa palkallisen vapaapäivän omia vihkiäisiään ja parisuhteen rekisteröimistä varten, mikäli päivä on hänen työpäivänsä.

4 §

Sopijapuolet perustavat työryhmän valmistelemaan uutta palkkausjärjestelmää sekä selkeyttämään työehtosopimuksen määräyksiä. Osapuolet toteavat yhdessä, että uudessa palkkausjärjestelmässä tulisi ottaa huomioon mm. entistä paremmin ammattityöntekijöiden asema sekä kokemus.

5 §

Sopijapuolet tulevat ohjeistuksissaan kiinnittämään huomiota sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseen työpaikoilla, koskien lakisääteisen tasa-arvosuunnitelman laatimista ja sen sisältämiä toimenpiteitä tasa-arvon edistämiseksi, erittelyä miesten ja naisten sijoittumisesta eri tehtäviin sekä kartoitusta miesten ja naisten tehtävien luokituksesta, palkoista tai palkkaeroista.

Helsingissä 13. päivänä huhtikuuta 2010

ERITYISPALVELUJEN TYÖNANTAJALIITTO ry

PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO PAM ry

Työajan lyhentämistä koskeva pöytäkirja LTK:n Erityisalojen Työnantajaliiton ja Teknisten ja Erikoisammattien Liiton väliseen kodinkonealaa koskevaan työehtosopimukseen.

1 § Tällä pöytäkirjalla liitot sopivat kodinkone- ja AV- tekniikka ja palveluautomaattihuoltoa koskevan työehtosopimuksen 6 §:n 7. kohdan tarkoittamasta työajan lyhentämisestä.

2 § **Soveltamisala**

Työajan lyhennys koskee niitä työaikamuotoja, joissa säännöllinen työaika on 40 tuntia viikossa. Lisäksi edellytetään, että työntekijällä on enintään 30 arkipäivän pituinen vuosiloma sekä että hänen vuotuista työaikaansa muutoin lyhentävät vain kirkolliset juhlapyhät, juhannusaatto, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, uudenvuodenpäivä, vapunpäivä sekä joulun ja pääsiäisen jälkeinen lauantai.

Työajan lyhennyksen määrästä vähennetään muut kuin edellä mainitut vuotuista työaika lyhentävät sopimukseen tai käytäntöön perustuvat vuosilomajärjestelyt tai vuosittain säännöllisesti toistuvat ylimääräiset vapaapäivät. Mikäli paikalliseen sopimukseen tai käytäntöön perustuen viikkotyöaika jo toteuttaa tämän pöytäkirjan tarkoittaman vuotuisen työajan lyhennyksen, ei työajan lyhennys tule sovellettavaksi.

3 § **Työajan lyhennyksen toteuttaminen**

Työajan lyhentämisen piiriin kuuluvien työntekijöiden työaika lyhennetään vuonna 1990 ja sitä seuraavina vuosina 100 tuntia tai 12,5 päivää vuodessa.

Työajan lyhentäminen voidaan yritys-, toimipaikka tai osasto kohtaisesti toteuttaa jäljempänä tarkemmin ilmenevällä tavalla keskimääräisen viikkotyöajan lyhentämisenä, antamalla työajan lyhennys kokonaisina työvuoroina tai muulla työntekijän ja työntekijän kirjallisesti sopimalla tavalla.

Mikäli yrityksen palvelutaso kärsii kohtuutonta haittaa kokonaisten työvuorojen antamisesta vapaana, voidaan paikallisesti sopia ns. sekamallista, jossa osa vapautuksesta annetaan kokonaisina työvuoroina ja osa keskimääräisenä viikkotyöajan lyhennyksenä.

Työajan lyhennyksen toteuttamistavasta on tarkoituksenmukaista sopia siten, että se on yhdenmukainen toimipaikan muiden työntekijöiden kanssa.

Valittu työajan lyhentämistapa on voimassa kalenterivuoden kerrallaan ellei paikallisesti toisin sovita.

4 § Keskimääräinen viikkotyöaika

Annettaessa työajan lyhennys keskimääräisenä viikkotyöajan lyhentämisenä, tapahtuu lyhentäminen antamalla vapaata niin, että työaika on keskimäärin enintään 37 tuntia 50 minuuttia viikossa vuoden aikana.

Työtä varten tulee laatia ennakolta työtuntijärjestelmä, josta käy ilmi kunkin viikon työaika. Suositeltavaa on, että työtuntijärjestelmä laaditaan vähintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan.

Työtuntijärjestelmä on laadittava vähintään viikkoa ennen sen käyttöönottamista.

Työnantajalla on oikeus muuttaa ilmoitettua työtuntijärjestelmää vain perustelluista syistä.

Työtuntijärjestelmän mukaisia työajan lyhentämisestä johtuvia vapaita työvuoroja pidetään työssäolopäivien veroisina vuosilomaa määrättäessä.

Lakiin tai työehtosopimukseen perustuvat poissaolot eivät aiheuta muutosta laadittuun työtuntijärjestelmään.

Työntekijän työsuhteen alkaessa, päättyessä tai työnteon keskeytyessä kesken vuoden, katsotaan hänen saaneen

työajan lyhennyksen, mikäli työntekijä on työskennellyt oman ryhmänsä työtuntijärjestelmän mukaisesti.

Lomautettaessa katsotaan lomautusjakson työajan vastanneen muun ryhmän työaikaa ja mikäli koko ryhmä on lomautettu, katsotaan lomautusjakson työajan vastanneen keskimääräistä lyhennettyä työaikaa.

5 § Lyhentäminen kokonaisina työvuoroina

Annettaessa työajan lyhennys kokonaisina työvuoroina, annetaan vapaata vuoden aikana tehtyjen säännöllisten työvuorojen perusteella seuraavasti:

Vähintään	18 työvuoroa	1 vapaa tai	8 tuntia
"	36 "	2 vapaata "	16 "
"	54 "	3 " "	24 "
"	72 "	4 " "	32 "
"	90 "	5 " "	40 "
"	108 "	6 " "	48 "
"	126 "	7 " "	56 "
"	144 "	8 " "	64 "
"	162 "	9 " "	72 "
"	179 "	10 " "	80 "
"	196 "	11 " "	88 "
"	208 "	12 " "	96 "
"	213 "	12,5 " "	100 "

Tehdyksi säännöllisiksi työvuoroiksi katsotaan myös ne työntekijän poissaolopäivät, joilta työnantaja lain tai työehtosopimuksen mukaan on velvollinen maksamaan palkkaa tai ansionmenetyksen korvausta, ei kuitenkaan vuosiloman aikaa.

Vuosiloman pituutta määrättäessä pidetään työssäolopäivien veroisina työajan lyhentämisestä johtuneita vapaita.

Jos annettava vapaa sisältyy em. säännöllisiksi työvuoroiksi katsottavaan aikaan, katsotaan vapaa pidetyksi.

Kalenterivuoden aikana kertynyt vapaa on annettava työntekijälle viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä, ellei paikallisesti työnantajan ja työntekijän välillä toisin sovita. Vapaa annetaan työnantajan määräämänä ajankohtana. Vapaan antamisesta pyritään ilmoittamaan mahdollisimman hyvissä ajoin ja viimeistään viikkoa ennen sen antamista.

Jos työntekijän työsuhde päättyy, eikä kertynyttä vapaata ole siihen mennessä annettu, maksetaan työntekijälle kertynyttä vapaata vastaava palkka keskituntiansion mukaan.

Jos työntekijälle työsuhteen päättyessä on annettu liikaa vapaata, saa työnantaja pidättää tätä vastaavan palkan työntekijän lopputilistä.

6 § Yrityskohtainen sopiminen

Edellä 4 ja 5 §:stä poiketen voivat työnantaja ja työntekijä sopia muustakin 3 §:ssä mainittujen lyhennysten toteuttamistavasta. Tällöin edellytetään, että sopimus tehdään vuodeksi kerrallaan.

Mikäli paikallisesti ei päästä sopimukseen työajan lyhentämisestä, osapuolet voivat jommankumman toimesta saattaa sopimuksen liittotasolla ratkaistavaksi.

7 § Muita määräyksiä

Sellaisesta lisätyöstä, joka ylittää työtuntijärjestelmän mukaisen työajan tai jota on tehty tässä pöytäkirjassa tarkoitettuna vapaavuorona, mutta joka ei ylitä 8 tuntia vuorokaudessa tai 40 tuntia viikossa, maksetaan 50 %:lla korotettu palkka.

8 § Voimaantulo

Tämä pöytäkirja tulee voimaan 1.1.1992 lukien ja on voimassa kuten kodinkonealaa koskeva työehtosopimus.

Tämän pöytäkirjan mukaisesta kyseisen vuoden työajan lyhentämisestä tulee sopia ja ilmoittaa paikallisesti maaliskuun loppuun mennessä. Mikäli lyhentämistavaksi valitaan keskimääräisen viikkotyöajan lyhentäminen, annetaan vuoden alusta saamatta jäänyt työajan lyhennys kokonaisina päivinä.

Helsingissä helmikuun 17. päivänä 1992

LTK:N ERITYISALOJEN TYÖNANTAJALIITTO r.y.

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.

Jälkipainos kielletään

PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO
Servicefacket

Jäsenyysneuvonta 020 774 2000 **Työsuhdeneuvonta** 020 774 2020
Työttömyysturvaneuvonta 020 690 211 **Vaihde** 020 774 002 **Faksi** 020 774 2039
Internet www.pam.fi **Jäsenverkko** www.pam.fi/pamnet
Sähköposti pam@pam.fi

Keskustoimisto

Paasivuorenkatu 4 - 6 A
PL 54, 00531 Helsinki
pam@pam.fi

Helsinki-Uusimaa

Siltasaarenkatu 6, 4. krs
PL 54, 00531 Helsinki
helsinki-uusimaa@pam.fi

Joensuu

Kauppakatu 17 B, 3. krs
80100 Joensuu

Jyväskylä

Kalevankatu 4, 2. krs
40100 Jyväskylä
jyvaskyla@pam.fi

Kouvola

Urheilijankuja 6
45100 Kouvola
kouvola@pam.fi

Kuopio

Ajurinkatu 29
70110 Kuopio
kuopio@pam.fi

Lahti

Rautatienkatu 21 B, 3. krs
15110 Lahti
lahti@pam.fi

Oulu

Uusikatu 22
90100 Oulu
oulu@pam.fi

Pori

Isolinnankatu 24, 3. krs
28100 Pori
pori@pam.fi

Rovaniemi

Rovakatu 24 A 10
96200 Rovaniemi
rovaniemi@pam.fi

Tampere

Aleksis Kiven katu 18 B, 3.
krs, 33210 Tampere
tampere@pam.fi

Turku

Yliopistonkatu 33 G, 4. krs
20100 Turku, turku@pam.fi

Vaasa

Pitkäkatu 38 C
65100 Vaasa
vaasa@pam.fi

Päivystystoimistot:

Hämeenlinna

Turuntie 9 as. 2
13130 Hämeenlinna
Avoinna: ti, pe 9–14

Kajaani

Kauppakatu 22 B, 2. krs
87100 Kajaani
Avoinna: ke 10–15

Kokkola

Kauppatori 2, 2. krs
67100 Kokkola
Avoinna: ke 9–12 ja 13-16

Mikkeli

Vuorikatu 11
50100 Mikkeli
Avoinna: ke 9–13

Palvelualojen työttömyyskassa

PL 93, 00531 Helsinki. Työttömyysturvaneuvonta: 020 690 211
Faksi: 020 774 2203. Sähköposti: tkassa@pam.fi